

ISSA LI KBIRT

(Lil waħda Xbejba li nafha Ċkejġna)

Ta' A. C.

IL-LUM li kbirt, meta tħares lejja għadek idhakkli bħal meta kont tifla ċkejġna, b'dik id-dakka li kienet issaħħarni. Kont naqdek minn idek, u inti terbi li kulbadd, u saħansitra lil onniok u lil shabek li kont tilgħab magħhom, biex tiġi miegħi. Jiena kont niehdok biex tara hafna hwejjeġ sbieħ: il-Luna Park, fejn kont tirkab fuq 'car' ċkejġna ddrur id-dawra tistħajlek qed issuq xi 'car' minn dawk il-kbar titru bħal wieġeġ mat-toroq, b'idejġ iċ-ċkejġna mqabbdha mat-tmun, jew titla' titbandal ġewwa l-benniena tal-bandla tarak iddur iddur, u għila u tinzel, u inti titbissemin u tħares lejja biex turini kemm qed tiegħu gost, u jien nitgħaxxaq bik u niegħu sehem fil-gost tiegħek. Xi żmien kien dak għalina t-tnejn! Kif kollox tiddel għalik u għalija!

Imma l-iktar li kont tiġi miegħi, u mhux int biss imma huk iċ-ċkejġen ukoll, li dlonk kont tarah jithajjar tiġi magħna wkoll, meta kien jaasal il-jum ta' San Martin, jew żmien il-Milied, jew l-Ewwel tas-Sena. Ma rridx ninsa l-ferħ tiegħek u ta' huk meta kontu tarawni mgħobbi idejja t-tnejn bi qratas u boroż ġeġ għandkom, u, malli tiela' t-arag, tiġu inti u huk tilqgħum u tehduli kollox minn idejja, u titilqu tiġru għand id-daddy u l-mammy kollkom ferħanin turuhom dawk il-qratas u boroż mimlijin bil-ġellewż, lewż, tin, laring u hbejziet u tiferxuhom fuq il-mejda, idduru magħhom u titgħaxxaq bihom. Kemm dik il-qalb ċkejġna kienet dak iż-żmien tintela b'hena u ferħ bixxejn, li l-lum inti u huk l-inqas hsieb tagħhom!

Jasal żmien il-Milied. Huk medhi bil-presepju li kont buejtu jdahhal it-tfal shabu jaraw id-dwal ifegġu mill-irkejjen tal-blat u minn għewwa l-għar fejn hemm il-Bambin bil-Madonna u San Guzepp, bil-baqra u hmaru l-dejħ, u r-ragħajja u l-merħla neżlin mill-mogħdija ta' fuq il-blat, u n-nexxijiet ta' l-ilma jleqqu bħal hjuet tal-fidda, u fuq kollox il-qamar jiddi fix-xena b'sema ikħal mimli kwiekeb tal-karti tal-fidda. Il-qamar jiddi bid-dawl ta' daqsxejn ta' x-mgħa warajh kienet l-iktar biċċa opra li huk kien ferħan u mistagħġeb biha, u li għaliha l-iktar li kien ithajjar lil shabu jiġu jaraw il-presepju tiegħu.

Imma l-akbar hena tieghek f'dawk il-granet, u l-iktar fl-Ewwel tas-Sena, kiene tkun meta kont niehdok mieghi tara l-gugarelli bil-vetrimi tal-hwienet jew fuq l-imwejjed ta' fuq "Il-Monti". Fl-Ewwel tas-Sena huk kien jithajjar jigi maghna. It-tnejn tarakom titilqumi, tmorru iġru tharsu lejn il-vetrimi tal-hwienet jew tidhlu dritt ġewwa l-hwienet biex taraw il-gugarelli. Fl-il-waqt li inti ma konx tfixtex b'ghajnejk hief xi sett tal-ghamara, xi sett tal-kčina jew xi pupa, ghajnejn huk kienu dlonk jieqlu fuq xi ajruplan, xi terrovija, xi motor car jew xi kaxxa soldati tač-comb, umbagħad inti u huk tharsu b'ghajnejn ta' hniena lejja, tistennew nistaqsikom x'inhu li tixtiequ nix-trikkom... u jien inhares lejkom biex nisirgilkom minn ghajnejkom ix-xewqa tagħkom li qatt ma kien jirnexxili nkun naf sewwa, ghax daqqa turuni haġa u daqqa haġ'ohra..... sakemm, wara hafna mistoqsijiet li nagħmel lilek u lil huk, inti turini b'sebghek daqsxejn ta' pupa, wičča mfaqqgħa, b'par wardie' homor nar, b'xufftejn lewn il-qroč u b'par ghajnejn kbar jinfethu u jingħalqu, fil-waqt li huk jurini b'sebgħu daqsxejn ta' čine..... Imbagħad erħilkom inti u huk, ferhanin ferhanin, sejjrin lura mieghi, iġġorru dawk ir-rigali ta' l-Ewwel tas-Sena (dik il-habta l-Ewwel tas-Sena kienet għadha fl-aqwa tagħha d-drawwa ta' l-isrejjien tat-tfal).

Izda kemm kontu ddumu tiferhu bihom dawk ir-rigali? — ġingħa, ġingħatejn, xabar, u l-iktar xahrejn..... imbagħad, bħalma jigri dejjem, il-qalb tat-tfal tibred bħal tagħna l-kbar, u maż-żmien bdejt u tixtiequ hwejjeg ġodda li jghoddu għall-istagun ta' hajjikom. Hekk hija l-hajja. Kollha minlija b'xewqat imżewqa. Intom dawk il-ġugarelli, wara żmien xbaġtu minn-hom..... kissirtuhom jew xhettuhom f'rokna. Ahna wkoll xi mindaqqiet naghmew wara xi haġa, u wara żmien nixbgħu minnha..... u nixtiequ haġ'ohra. Il-qalb tal-bniedem qatt ma tista' tintela, tagħtilha x'tagħtilha qatt ma tross ruħha xebghana..... dejjem trossha vojta.

Issa li kbirtu t-tnejn x'jn ma tixtiequ hwejjeg bħal dawn. Inti, Perezina, ma għadekx tixtieq il-pupa, izda nahseb jien li jku jogħgħbok iktar xi fizzalett kollu spalletti u glalen taddeheb, jew xi ġuvnott pulit pulit, fuq ruħu, li jhobb iż-żfin, il-tennis u l-pienies, jew xi student ta' din ix-xeħta; mill-banda l-oħra, huk Toninu, mhux sa joqgħod jedha iżjed bil-makna čkejkna tač-čine, u lanqas jieħu sehem miegħek, fil-logħob u.

flok dik il-pupa li kellek u li kien ihobb jaraha f'hoġrok u jitghaxxaq biha, għax jisthajjilha oħtu ċ-ċkejtna, tiftah u taghlaq għajnejha, il-lum jithajjar iktarx ibares lejn xi pupa oħra, li mhux biss tiftah u taghlaq għajnejha, imma pupa li timxi u titkellem miegħu, thares lejh bid-dahka, taqbd u labranzetta, u tneffiq l-flus.

Hekk sejra d-dinja, Terezina għażiża tiegħi. Il-lum li kbirt dana tarab bhali. Nixtiequ, nitlabtu biex niksbu dak kollu li nixtiequ, u, wara li nkunu ksibnieh min jaf b'kenm taqdiġ ta' qalb, arawna nixbghu minn, u aktar ma nikbru fiż-żmien il-qalb tibred għal hafna affarrijiet li konna nġożżu meta konna għadna ċkejtnin, u li l-lum narawhom frugħa, u xejn iżjed hief bluha. Qalbna, skond iż-żmien li fil-nghixu, dejjem tixtieq hwejjeg oħra biex ngħixu aħjar fil-hena li, wara kolloxx, id-dinja ma tista' tagħtina qatt, l-iktar meta dawn il-hwejjeg imissu aktar lill-ġisem milli lir-ruħ. L-iktar hena li nsibu fl-imhabba tal-familja, u l-iktar tat-tfal innoċenti, bħalma kontu inti u ħuk, meta kontu ċkejtnin, u li għalikom, missierek u ommok, għexu mill-ġdid sakemm rabbewkom, u raw li jntom il-lum tis-tgħu tifhmu xi ftit bħalhom minn dak li jinftieg biex tgħix fil-paċi, fil-hena tar-ruħ, b'dik id-dahka helwa u innoċenti li b'rihet it-trobbija tajba baqgħet fuq fommkom...

Hekk sejra d-dinja. Inti u ħuk kbirtu, u iktar mi akbru iktar tibdev tifhmu għaliex jien, meta kontu ċkejtnin, kont inhobb infittex lilkom u nedha nagħkom... fil-logħob... f'dak kollu li kienet il-ġenna tagħkom f'dak iż-żerniġ sabih ta' haj-jitkom... Inti, Terezina, bqajt hekk thares lejja... b'dik it-tbiss-sina li jiena biss nifhem għaliex ma tbiddlet qatt minn dak iż-żmien ta' meta kont ċkejtna... Il-lum tifhimni iżjed, u tifhem x'kienet l-hena tiegħi meta kont nieħdok il-Luna Park, nix-trilek il-ġellewż ta' San Martin, u l-pupa fl-Ewwel tas-Sena, il-figolla tal-Għid..... tifhem x'kien il-gost tiegħek u tiegħi... il-lum li kbirt u sirtli xebba ġmielek. Ibqa' għożż dak iż-żmien, Terezina, ta' qalbi... ibqa' f'akar, għalkemm dak iż-żmien ma kontx tifhem sewwa, meta inti biex naqtagħlek xewq-tek kont thares lejja... b'għajnejk imberrqa..... u jien inhares lejki, nitghaxxaq b'dik il-harsa ċassa li kienet bla kliem tgħidli dak li tixtieq qalbek..... u jien nghanneq u nagħtik bewsa u bid-dahka ngħidlek: Iva, Terezin, ta' qalbi, nagħtik... nagħtik kulma tixtieq!

Alumora